

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 534

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 7 iunie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
59. — Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și alte măsuri fiscale	2–3
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.129. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind aplicarea prevederilor referitoare la organizarea și efectuarea transporturilor rutiere și a activităților conexe acestora stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 980/2011, precum și pentru prelungirea valabilității programului de transport rutier contra cost de persoane prin servicii regulate în trafic interjudețean și a licențelor de traseu aferente, stabilită prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 2.300/2023	3–4
2.145. — Ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației privind acordarea titlului de parc industrial Societății Baupark — S.R.L.	5–6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 20 din 22 aprilie 2024 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	7–15

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și alte măsuri fiscale

Având în vedere situațiile de eludare a prevederilor privind plata accizelor constatate de organele fiscale și necesitatea combaterii acestor fenomene, pentru asigurarea încasării veniturilor din accize la bugetul de stat, ținând cont de faptul că situația prezentată impune adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ potrivit, neadoptarea acestor măsuri, cu celeritate, putând avea consecințe negative, în sensul neasigurării încasărilor veniturilor din accize la bugetul de stat,

având în vedere decizia Guvernului României de majorare a nivelului salariului minim brut pe țară garantat în plată începând cu veniturile aferente lunii iulie 2024, la nivelul de 3.700 lei,

ținând seama de necesitatea susținerii obiectivului privind creșterea veniturilor nete ale persoanelor care realizează venituri din salarii la nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată, pentru care este esențială majorarea sumei de 200 lei/lună neimpozabilă și care nu se cuprinde în baza lunară de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii, în corelare cu nivelul creșterii salariului minim brut pe țară garantat în plată,

luând în considerare faptul că, în lipsa reglementării cu aceeași dată a majorării sumei netabile din salariul minim brut pe țară, facilitatea fiscală își pierde din eficacitate,

întrucât reglementarea majorării sumei netabile din salariul minim brut pe țară nu poate fi adoptată printr-un alt instrument legislativ care să permită aplicarea acesteia începând cu data de la care se majorează nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată la nivelul de 3.700 lei,

în considerarea faptului că aspectele sus-menționate vizează interesul general public și constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 345, după alineatul (3) se introduc patru noi alineate, alin. (3¹)—(3⁴), cu următorul cuprins:

„(3¹) Deplasarea produselor prevăzute la art. 350 alin. (1) lit. b), art. 351 alin. (1), cu excepția produselor care se încadrează la pozițiile 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3 și 3.2.1 din anexa nr. 1, la art. 352, art. 353 alin. (1) și a produselor energetice prevăzute la art. 355 alin. (3) lit. a)—e) din antrepozite fiscale ori din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat către alte locuri de depozitare se efectuează numai în momentul în care antrepozitarul autorizat sau destinatarul înregistrat face dovada plății la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi deplasată fără a avea loc livrarea produselor către cumpărător.

(3²) Livrarea produselor prevăzute la art. 354 alin. (1) din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat se efectuează numai în momentul în care furnizorul deține documentul de plată care să ateste virarea la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi facturată. Cu ocazia depunerii declarației lunare de accize se regularizează eventualele diferențe dintre valoarea accizelor virate la bugetul de stat de către beneficiarii produselor, în numele destinatarului înregistrat, și valoarea accizelor aferente cantităților de produse accizabile efectiv livrate de aceștia, în decursul lunii precedente.

(3³) Deplasarea produselor prevăzute la art. 354 alin. (1) din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat către alte locuri de depozitare se efectuează numai în momentul în care destinatarul înregistrat face dovada plății la bugetul de stat a valorii accizelor aferente cantității ce urmează a fi deplasată fără a avea loc livrarea produselor către cumpărător.

(3⁴) În situațiile prevăzute la alin. (3¹) și (3³), deplasarea produselor accizabile de la antrepozitul fiscal ori din locația în care acestea au fost recepționate de către destinatarul înregistrat către alte locuri de depozitare este însoțită de avizul de însoțire, în care se înscrie mențiunea accize plătite.”

2. La articolul 345, alineatele (4) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(4) Plata accizelor prevăzute la alin. (3) și (3²) se efectuează de către furnizor ori de către cumpărător. În situația în care plata este efectuată de către cumpărător în numele furnizorului, aceasta trebuie efectuată în contul, aparținând furnizorului, deschis la unitățile Trezoreriei Statului.

(5) Livrarea produselor prevăzute la alin. (3) din antrepozitele fiscale sau din locurile în care au fost recepționate de către destinatarul înregistrat și livrarea produselor prevăzute la alin. (3²) din locurile în care au fost recepționate de către destinatarul înregistrat se fac numai pe baza comenzii cumpărătorului.”

3. La articolul 375 alineatul (1), litera f) se abrogă.

4. La articolul 435, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Nu intră sub incidența alin. (3) antrepozitarii autorizați pentru locurile autorizate ca antrepozite fiscale, destinatarul înregistrat și destinatarul certificați, pentru locurile declarate pentru recepția produselor accizabile.”

5. La articolul 452 alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) nerespectarea prevederilor art. 345 alin. (3)—(3³);”.

6. La articolul 452 alineatul (1), litera c¹) se abrogă.

7. La articolul 452 alineatul (2), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) cu închisoare de la 2 ani la 7 ani, cele prevăzute la lit. a), c), d), h), h¹), l), m) și n).”

Art. II. — Începând cu veniturile din salarii și asimilate salariilor aferente lunii iulie 2024, suma de 200 lei/lună

reprezentând venituri din salarii și asimilate salariilor pentru care nu se datorează impozit pe venit și care nu se cuprinde în baza lunară de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii, prevăzută la art. LXXIII alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, se majorează la nivelul de 300 lei/lună.

Art. III. — Prin derogare de la prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și

completările ulterioare, prevederile art. I intră în vigoare la data de 20 iunie 2024.

Art. IV. — În vederea îndeplinirii obligațiilor stabilite prin candidatura României pentru asigurarea sediului Centrului european de competențe în domeniul Securității cibernetice și ale altor norme europene sau a înțelegerilor încheiate cu instituțiile europene, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării încheie un contract de închiriere multianual, iar costurile aferente închirierii, precum și costurile aferente amenajării, serviciilor și echipamentelor de securitate, ale întreținerii și funcționării spațiului sunt asigurate din bugetul de stat, prin bugetul ministerului de resort.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
p. Ministrul finanțelor,
Carmen Moraru,
secretar de stat
Ministrul sănătății,
Alexandru Răfăla

Ministrul muncii și solidarității sociale,
Simona Bucura-Oprescu
p. Ministrul cercetării, inovării și digitalizării,
Eduard-Tatian Mititelu,
secretar de stat

București, 6 iunie 2024.
Nr. 59.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind aplicarea prevederilor referitoare la organizarea și efectuarea transporturilor rutiere și a activităților conexe acestora stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 980/2011, precum și pentru prelungirea valabilității programului de transport rutier contra cost de persoane prin servicii regulate în trafic interjudețean și a licențelor de traseu aferente, stabilită prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 2.300/2023

Având în vedere Referatul Direcției transport rutier nr. 21.537 din 10.05.2024 prin care se supune spre aprobare Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii pentru modificarea Normelor metodologice privind aplicarea prevederilor referitoare la organizarea și efectuarea transporturilor rutiere și a activităților conexe acestora stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 980/2011, precum și pentru prelungirea valabilității programului de transport rutier contra cost de persoane prin servicii regulate în trafic interjudețean și a licențelor de traseu aferente, stabilită prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 2.300/2023,

în temeiul prevederilor art. 42 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare, și al prevederilor art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite următorul ordin:

Art. I. — Normele metodologice privind aplicarea prevederilor referitoare la organizarea și efectuarea transporturilor rutiere și a activităților conexe acestora stabilite

prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 980/2011, publicat în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 854 și 854 bis din 2 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 20, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Valabilitatea licenței comunitare și a copiilor conforme începe din ziua următoare emiterii acestora.”

2. La articolul 21, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea depusă sau transmisă în conformitate cu prevederile alin. (1), cu maximum 30 de zile înainte de expirarea valabilității licenței comunitare și a copiilor conforme eliberate anterior, va fi însoțită de următoarele:”.

3. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 28. — La solicitarea expresă a operatorului de transport rutier privind anularea licenței comunitare și/sau a copiilor conforme ale acesteia, Autoritatea Rutieră Română — A.R.R. va proceda la anularea acestor documente și la radierea poziției din Registrul electronic național al operatorilor de transport rutier.”

4. La articolul 30, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Valabilitatea certificatului de transport în cont propriu și a copiilor conforme începe din ziua următoare emiterii acestora.”

5. La articolul 31, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea depusă sau transmisă în conformitate cu prevederile alin. (1), cu maximum 30 de zile înainte de expirarea valabilității certificatului de transport în cont propriu și a copiilor conforme eliberate anterior, va fi însoțită de următoarele:”.

6. Articolul 38 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 38. — La solicitarea expresă a întreprinderii de transport rutier în cont propriu privind anularea certificatului de transport în cont propriu și/sau a copiilor conforme ale acestuia, Autoritatea Rutieră Română — A.R.R. va proceda la anularea acestor documente și la radierea poziției din Registrul electronic național al întreprinderilor de transport rutier în cont propriu.”

7. La articolul 38², după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Valabilitatea autorizației pentru transportul rutier național contra cost și a copiilor conforme începe din ziua următoare emiterii acestora.”

8. La articolul 38³, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea depusă sau transmisă în conformitate cu prevederile alin. (1), cu maximum 30 de zile înainte de expirarea valabilității autorizației pentru transportul rutier național contra cost și a copiilor conforme eliberate anterior, va fi însoțită de următoarele:”.

9. Articolul 38⁹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 38⁹. — La solicitarea expresă a întreprinderii autorizate/operatorului de transport rutier privind anularea autorizației pentru transportul rutier național contra cost și a copiei conforme a acesteia, respectiv a copiei conforme

a licenței comunitare valabile pentru transportul rutier național contra cost, după caz, Autoritatea Rutieră Română — A.R.R. va proceda la anularea acestor documente și la radierea poziției corespunzătoare din Registrul electronic național al întreprinderilor autorizate.”

10. La articolul 119, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea depusă sau transmisă în conformitate cu prevederile alin. (1), cu maximum 30 de zile înainte de expirarea valabilității licenței pentru activități conexe transportului rutier — activități desfășurate de autogară eliberată anterior, va fi însoțită de următoarele:”.

11. La articolul 120, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Valabilitatea licenței pentru activități conexe transportului rutier — activități desfășurate de autogară începe din ziua următoare emiterii acesteia.”

12. La articolul 127, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea depusă sau transmisă în conformitate cu prevederile alin. (1) va fi depusă cu maximum 30 de zile înainte de expirarea valabilității licenței pentru activități conexe transportului rutier — activități de intermediere a operațiunilor de transport rutier contra cost, eliberată anterior, și va fi însoțită de următoarele:”.

13. La articolul 128, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Valabilitatea licenței pentru activități conexe transportului rutier — activități de intermediere a operațiunilor de transport rutier contra cost începe din ziua următoare emiterii acesteia.”

Art. II. — (1) Prin derogare de la prevederile art. 55 alin. (1) și (1²) din Normele metodologice privind aplicarea prevederilor referitoare la organizarea și efectuarea transporturilor rutiere și a activităților conexe acestora stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 980/2011, cu modificările și completările ulterioare, programul de transport interjudețean contra cost prin servicii regulate 2013—2019, prelungit, conform prevederilor Ordinului ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 2.300/2023 pentru prelungirea valabilității programului de transport rutier contra cost de persoane prin servicii regulate în trafic interjudețean și a licențelor de traseu aferente, până la data de 30 iunie 2024, își menține valabilitatea până la data de 31 decembrie 2024.

(2) La solicitarea operatorilor de transport care dețin licențe de traseu valabile la data intrării în vigoare a prezentului ordin, Autoritatea Rutieră Română — A.R.R. prelungește valabilitatea acestora, cu plata tarifului aferent, până la data de 31 decembrie 2024.

(3) Prelungirea valabilității licențelor de traseu aferente programului de transport interjudețean, prevăzute la art. 2, se stabilește prin procedură de către Autoritatea Rutieră Română — A.R.R.

Art. III. — Autoritatea Rutieră Română — A.R.R. duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Bogdan-Stelian Mîndrescu,
secretar de stat

MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

ORDIN**privind acordarea titlului de parc industrial Societății Baupark — S.R.L.**

Având în vedere prevederile:

— art. 6 alin. (1) și ale art. 12 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 109/2021;

— art. 8 alin. (7) și (8) și ale art. 9 din Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 477/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se dispune acordarea titlului de parc industrial Societății Baupark — S.R.L., cu sediul social în satul Ariceștii Rahtivani, comuna Ariceștii Rahtivani, strada Bruxelles nr. 877A, clădirea C3, etaj 1, biroul 4a, județul Prahova, cod unic de înregistrare 40713305, care administrează parcul industrial constituit pe terenul având datele de identificare prevăzute la art. 2.

(2) Durata titlului de parc industrial acordat potrivit alin. (1) este de 30 de ani, în condițiile respectării caracteristicilor de parc industrial prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 2. — (1) Terenul pentru care se acordă titlul de parc industrial are următoarele caracteristici:

a) este amplasat pe teritoriul administrativ al municipiului Ploiești, județul Prahova, și identificat în baza extrasului de carte funciară pentru informare nr. 147648 Ploiești, eliberat de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Prahova, Biroul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Ploiești, la data de 7.05.2024;

b) are o suprafață de 22,54 ha.

(2) Locația terenului pentru care se acordă titlul de parc industrial este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Societatea-administrator transmite Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației un raport anual privind dezvoltarea parcului industrial.

Art. 4. — Titlul de parc industrial, acordat potrivit prezentului ordin, conferă operatorilor economici din parcul industrial dreptul la facilitățile prevăzute de art. 20 din Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, cu modificările și completările ulterioare, și de art. 456 alin. (1) lit. i) și art. 464 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu

modificările și completările ulterioare, în situația îndeplinirii condițiilor stipulate în:

a) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare;

b) Regulamentul (UE) 2023/2.831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*;

c) Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 2.980/2013 privind aprobarea condițiilor de acordare a măsurilor de sprijin pentru investițiile realizate în parcurile industriale, cu modificările și completările ulterioare.

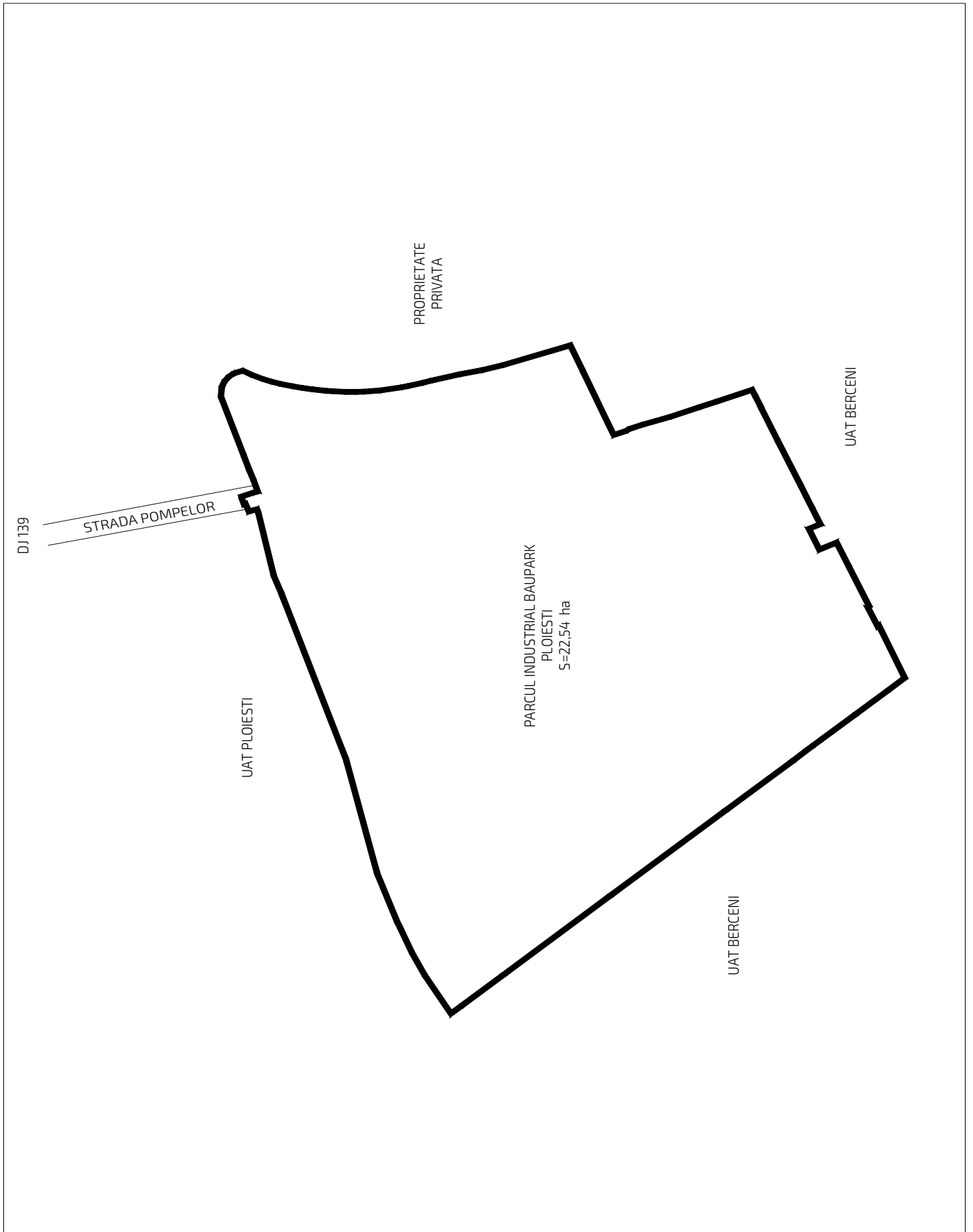
Art. 5. — (1) Furnizorul ajutorului de stat/*de minimis* acordat în temeiul titlului de parc industrial instituit potrivit prezentului ordin este municipiul Ploiești, județul Prahova.

(2) Furnizorul ajutorului de stat/*de minimis* acordat în temeiul titlului de parc industrial instituit potrivit prezentului ordin are obligația respectării prevederilor referitoare la monitorizarea ajutoarelor de stat și încărcarea datelor și informațiilor relevante în Registrul ajutoarelor de stat din România, conform prevederilor art. 25, 29, 42 și 44 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Marin Țole,
secretar de stat

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 20

din 22 aprilie 2024

Dosar nr. 260/1/2024

Judecător Marian Budă — președintele delegat al Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Ștefan Ioan Lucaciuc — judecător la Secția a II-a civilă

Carmen Sandu Necula — judecător la Secția a II-a civilă

Minodora Condoiu — judecător la Secția a II-a civilă

Mirela Polițeanu — judecător la Secția a II-a civilă

Simona Maria Zarafiu — judecător la Secția a II-a civilă

Diana Manole — judecător la Secția a II-a civilă

Roxana Popa — judecător la Secția a II-a civilă

Mărioara Isailă — judecător la Secția a II-a civilă

Cosmin Horia Mihăianu — judecător la Secția a II-a civilă

Valentina Vrabie — judecător la Secția a II-a civilă

George Bogdan Florescu — judecător la Secția a II-a civilă

Petronela Iulia Nițu — judecător la Secția a II-a civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 260/1/2024 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă și ale art. 34 alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de domnul judecător Marian Budă, președintele delegat al Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în vederea lămuririi următoarei probleme de drept:

„În interpretarea dispozițiilor art. 169, art. 174, art. 180 din Legea nr. 85/2014, având în vedere statuările din Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, este admisibilă calea de atac a apelului împotriva sentinței de atragere a răspunderii patrimoniale pentru starea de insolvență, în ipoteza rămânerii definitive prin neapelare a închiderii procedurii insolvenței?”

5. După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat, președintele completului, domnul judecător Marian Budă, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

6. Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 23 ianuarie

2024, în Dosarul nr. 2.941/110/2021/a1, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept anterior menționată.

7. Cauza a fost înregistrată pe rolul instanței supreme cu nr. 260/1/2024.

II. Normele de drept intern incidente

8. Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea nr. 85/2014*

Art. 169 — „(1) La cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte sau întregul pasiv al debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, fără să depășească prejudiciul aflat în legătură de cauzalitate cu fapta respectivă, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte:

- au folosit bunurile sau creditele persoanei juridice în folosul propriu sau în cel al unei alte persoane;
- au făcut activități de producție, comerț sau prestări de servicii în interes personal, sub acoperirea persoanei juridice;
- au dispus, în interes personal, continuarea unei activități care ducea, în mod vădit, persoana juridică la încetarea de plătii;
- au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea. În cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă. Prezumția este relativă;
- au deturnat sau au ascuns o parte din activul persoanei juridice ori au mărit în mod fictiv pasivul acesteia;
- au folosit mijloace ruinătoare pentru a procura persoanei juridice fonduri, în scopul întârzierii încetării de plătii;
- în luna precedentă încetării plăților, au plătit sau au dispus să se plătească cu preferință unui creditor, în dauna celorlalți creditori;
- orice altă faptă săvârșită cu intenție, care a contribuit la starea de insolvență a debitorului, constatată potrivit prevederilor prezentului titlu.

(2) Administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar, ori de câte ori identifică persoanele culpabile de starea de insolvență a debitorului, va promova acțiunea în antrenarea răspunderii patrimoniale. Dacă administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar nu a indicat persoanele culpabile de starea de insolvență a debitorului, aceasta poate fi introdusă de președintele comitetului creditorilor în urma hotărârii adunării creditorilor ori, dacă nu s-a constituit comitetul creditorilor, de un creditor desemnat de adunarea creditorilor. De asemenea, poate introduce această acțiune, în aceleași condiții, creditorul care deține mai mult de 30% din valoarea creanțelor înscrise la masa credală.

(3) Cererea introdusă în temeiul alin. (1) sau, după caz, alin. (2) se va judeca separat, formându-se un dosar asociat.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvență să fie contemporană sau anterioară perioadei de timp în care și-au exercitat mandatul ori în care au deținut poziția în care au contribuit la starea de insolvență.

(5) Răspunderea persoanelor în cauză nu va putea fi angajată dacă, în organele colegiale de conducere ale persoanei juridice, s-au opus la actele ori la faptele care au contribuit la starea de insolvență sau au lipsit de la luarea deciziilor care au contribuit la starea de insolvență și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii.

(6) Răspunderea nu va putea fi angajată dacă, în luna precedentă încetării plăților, s-au efectuat, cu bună-credință, plăți în executarea unui acord cu creditorii, încheiat ca urmare a unor negocieri extrajudiciare pentru restructurarea datoriilor debitorului, cu condiția ca acordul să fi fost de natură a conduce la redresarea financiară a debitorului și să nu fi avut ca scop prejudicierea și/sau discriminarea unor creditori. Aceste prevederi se vor aplica și în cazul acordurilor realizate în cadrul procedurii concordatului preventiv.

(7) În cazul în care s-a pronunțat o hotărâre de respingere a acțiunii introduse potrivit alin. (1) sau, după caz, alin. (2), administratorul judiciar/lichidatorul judiciar care nu intenționează să formuleze apel împotriva acesteia va notifica în acest sens comitetul creditorilor sau, în cazul în care nu a fost desemnat un comitet al creditorilor, adunarea creditorilor. Împotriva acestei hotărâri calea de atac poate fi exercitată direct de președintele comitetului creditorilor, iar în lipsa constituirii unui comitet, de către orice creditor interesat care deține mai mult de 30% din valoarea creanțelor înscrise la masa credală.

(8) Aplicarea dispozițiilor alin. (1) nu înlătură aplicarea legii penale pentru faptele care constituie infracțiuni.

(9) Dacă s-a pronunțat o sentință prin care judecătorul-sindic a dispus atragerea răspunderii patrimoniale a administratorului statutar, aceasta va fi comunicată către Oficiul Național al Registrului Comerțului, din oficiu.

(10) Persoana împotriva căreia s-a pronunțat o hotărâre definitivă de atragere a răspunderii nu mai poate fi desemnată administrator sau, dacă este administrator în alte societăți, va fi decăzută din acest drept timp de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii”.

Art. 174 — „(1) În orice stadiu al procedurii prevăzute de prezentul titlu, dacă se constată că nu există bunuri în averea debitorului ori că acestea sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile administrative și niciun creditor nu se oferă să avanseze sumele corespunzătoare, judecătorul-sindic va audia de urgență creditorii într-o ședință, iar în cazul refuzului exprimat de aceștia de a avansa sumele necesare sau în cazul neprezentării acestora, deși s-a îndeplinit procedura citării prin BPI, va da o sentință de închidere a procedurii, prin care se dispune și radierea debitorului din registrul în care este înmatriculat.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) nu sunt aplicabile prevederile art. 167”.

Art. 180 — „Prin închiderea procedurii, judecătorul-sindic, administratorul/lichidatorul judiciar și toate persoanele care i-au asistat sunt descărcați de orice îndatoriri sau responsabilități cu privire la procedură, debitor și averea lui, creditori, titulari de drepturi de preferință, acționari sau asociați”.

III. Expunerea succintă a procesului

9. În Dosarul nr. 2.941/110/2021, Tribunalul Bacău — Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal, prin Sentința nr. 565 din 3 decembrie 2021, a deschis procedura simplificată a falimentului împotriva debitoarei persoană juridică.

10. Aceeași instanță, prin Sentința nr. 51 din 17 februarie 2023, definitivă prin neapelare, pronunțată în Dosarul

nr. 2.941/110/2021, a dispus închiderea procedurii insolvenței debitoarei persoană juridică, radierea debitoarei din registrul comerțului, descărcarea de orice îndatoriri și responsabilități a lichidatorului judiciar și admiterea cererii de plată a onorariului lichidatorului și a cheltuielilor de procedură din fondul de lichidare.

11. A reținut judecătorul-sindic că debitoarea nu mai deține în patrimoniul bunuri care să fie valorificate și că nu se mai justifică desfășurarea în continuare a procedurii. De asemenea, s-a arătat că niciun creditor nu a avansat sume pentru continuarea procedurii.

12. În Dosarul nr. 2.941/110/2021/a1, prin cererea de chemare în judecată înregistrată la 3 octombrie 2022, creditorul Z a chemat în judecată pe pârâțul V.M., fost administrator al societății debitoare, solicitând angajarea răspunderii patrimoniale a acestuia pentru cauzarea stării de insolvență a acesteia, în condițiile art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014.

13. Tribunalul Bacău — Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal, prin Sentința civilă nr. 582 din 20 decembrie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 2.941/110/2021/a1, a admis acțiunea și a obligat pârâțul la plata sumei de 132.939 lei, reprezentând pasivul neacoperit al debitoarei falite, reținând în sarcina acestuia fapta prevăzută de art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014, respectiv nepredarea documentelor contabile către lichidatorul judiciar.

14. La 18 ianuarie 2023, împotriva Sentinței civile nr. 582 din 20 decembrie 2022, a declarat apel pârâțul, solicitând admiterea căii de atac și modificarea hotărârii în sensul respingerii acțiunii ca nefondată.

15. În esență, apelantul a susținut că, în calitate de administrator al societății debitoare, a încheiat un contract de colaborare cu un expert contabil autorizat, care a desfășurat activități specifice privind efectuarea înregistrărilor contabile și ținerea evidenței contabilității, în conformitate cu legea, și că situațiile financiare anuale au fost depuse la organele fiscale, aspect reținut și prin raportul privind cauzele care au dus la starea de insolvență a debitoarei. A mai susținut că s-a aflat în imposibilitate fizică de a preda documentele contabile către lichidatorul judiciar în anul 2022.

16. În cadrul soluționării apelului, la termenul din 12 decembrie 2023, instanța de apel a repus cauza pe rol în vederea sesizării instanței supreme cu dezlegarea unei chestiuni de drept. În ședința publică din 23 ianuarie 2024, Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a pus în discuția contradictorie a părților sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept ce face obiectul prezentei sesizări. Considerând-o admisibilă, instanța de apel a dispus sesizarea și, în temeiul art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a dispus suspendarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

17. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă.

18. Astfel, cererea s-a formulat în cadrul unui litigiu aflat pe rolul Curții de Apel Bacău, cauza făcând obiectul Dosarului înregistrat cu nr. 2.941/110/2021/a1, iar apelul este în curs de soluționare.

19. Curtea de apel, instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție, judecă prezenta cauză în ultimă instanță, potrivit art. 43 alin. (1) teza a II-a din Legea nr. 85/2014.

20. Curtea de Apel Bacău este legal investită cu soluționarea apelului, în condițiile art. 43 din Legea nr. 85/2014.

21. De lămurirea chestiunii de drept invocate pe calea sesizării depinde soluționarea pricinii pe fond, întrucât dezlegarea ce se va da va conduce fie la menținerea soluției judecătorului-sindic, ca efect al respingerii apelului ca inadmisibil, fie la soluționarea cauzei în apel, ca urmare a admisibilității apelului.

22. Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra problemei de drept prin decizii în casație sau prin recurs în interesul legii și nici pe calea unei hotărâri prealabile, așa cum rezultă din verificarea site-ului instanței supreme.

V. Punctul de vedere al instanței de trimitere

23. Completul de judecată învestit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 2.941/110/2021/a1 a arătat că interpretarea noțiunilor legale în discuție constituie un aspect determinant pentru soluționarea căii de atac, cu consecințe directe asupra garantării dreptului părții de a formula calea de atac a apelului în situația închiderii procedurii de insolvență prin hotărâre definitivă, înainte de soluționarea definitivă a acțiunii de antrenare a răspunderii patrimoniale.

24. S-a arătat că prin Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, s-a admis recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Iași și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 174 din Legea nr. 85/2014, ale art. 173 alin. (2), precum și ale art. 180 din aceeași lege, s-a stabilit că procedura insolvenței nu poate fi închisă înainte de soluționarea prin hotărâre definitivă a acțiunii de atragere a răspunderii pentru intrarea în insolvență, formulată în temeiul art. 169 din Legea nr. 85/2014.

25. Dacă prin această decizie s-a soluționat problema de drept a imposibilității închiderii procedurii înainte de rămânerea definitivă a soluției date cererii de atragere a răspunderii pentru intrarea debitorului în insolvență, în prezenta cauză trebuie stabilit dacă mai este admisibilă calea de atac a apelului împotriva soluției date de judecătorul-sindic cererii de atragere a răspunderii administratorului, după ce s-a pronunțat o sentință de închidere a procedurii, definitivă prin neapelare.

26. Instanța de sesizare a apreciat că, în condițiile în care nu este formulată calea de atac a apelului și împotriva sentinței de închidere a procedurii insolvenței, apelul formulat numai împotriva sentinței pronunțate în dosarul asociat, având ca obiect atragerea răspunderii, este inadmisibil, neputând fi soluționat în afara procedurii prevăzute de Legea nr. 85/2014, într-un cadru neprevăzut de lege, cu un debitor radiat și un lichidator judiciar descărcat de atribuții și responsabilități. A arătat că, întrucât această soluție va lipsi partea de dreptul de a formula efectiv calea de atac prevăzută de lege, se impune a fi dezlegată chestiunea admisibilității apelului.

27. Totodată, în conformitate cu considerentele din paragrafele 83 și 84 din Decizia nr. 14 din 27 iunie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 902 din 13 septembrie 2022, acțiunea în răspundere poate fi exercitată doar în cadrul procedurii insolvenței, iar nu și după închiderea ei sau independent de procedură. Or, în cazul de față, acțiunea în răspundere a fost exercitată în cadrul procedurii, însă apelul este formulat, respectiv în stare de judecată, după închiderea procedurii falimentului prin hotărâre definitivă, anume în afara procedurii, apărând ca necesară lămurirea chestiunii de drept.

VI. Punctul de vedere al părților

28. Apelantul-pârât a formulat concluzii de admitere a cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

29. Din punctele de vedere și jurisprudența înaintate de curțile de apel rezultă două orientări distincte în această problemă de drept.

30. Astfel, într-o primă orientare, s-a apreciat că este admisibilă calea de atac a apelului împotriva sentinței de atragere a răspunderii patrimoniale pentru cauzarea stării de insolvență, în ipoteza rămânerii definitive prin neapelare a închiderii procedurii.

31. În motivarea acestei opinii s-a arătat, pe de o parte, că, potrivit art. 46 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, apelul este calea de atac ce se poate exercita împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorul-sindic, iar o cale de atac prevăzută expres de lege nu poate fi respinsă ca inadmisibilă.

32. Regimul căilor de atac este reglementat de lege. O cale de atac există sau nu există, după cum este sau nu este instituită de prevederi legale, admisibilitatea sa neputând fi condiționată de hotărâri judecătorești anterioare, precum cea prin care s-a dispus închiderea procedurii insolvenței. Într-o astfel de ipoteză s-ar putea pune problema, eventual, a admisibilității cererii de chemare în judecată întemeiate pe art. 169 din Legea nr. 85/2014, iar nu a căii de atac.

33. Pe de altă parte, s-a arătat că părțile din dosarul având ca obiect angajarea răspunderii patrimoniale nu pot fi private de calea de atac permisă și prevăzută de lege, doar prin prisma faptului că între timp a fost pronunțată sentința de închidere a procedurii, hotărâre ce poate ridica probleme din punctul de vedere al compatibilității cu Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023.

34. Au mai fost invocate considerentele cuprinse în paragrafele nr. 92—94 din Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, potrivit cărora: „... în situația admiterii cererii de atragere a răspunderii și exercitării apelului de către pârât se impune menținerea legitimității procesuale a practicianului în insolvență în judecarea căii de atac, în vederea susținerii acțiunii și asigurării cadrului procesual în condiții de contradictorialitate.” S-a mai argumentat că acesta ar fi un efect al lipsei rolului activ al practicianului în insolvență în închiderea procedurii insolvenței, în sensul de a corela cele două demersuri procesuale, astfel încât să nu eludeze, prin mecanismul închiderii procedurii, dispozițiile privitoare la dreptul pârâtului din cererea de atragere a răspunderii de a beneficia de dreptul la exercitarea căii de atac. Indiferent de impedimentele de ordin procedural, sub aspectul reprezentării debitorului în calea de atac, s-a apreciat că nu poate fi înlăturat dublul grad de jurisdicție, care, cel puțin din perspectiva pârâtului, trebuie să existe.

35. În acest sens s-au exprimat: Curtea de Apel București — secțiile a V-a și a VI-a, Curtea de Apel Craiova — Secția a II-a civilă, Curtea de Apel Galați — Secția a II-a civilă, Curtea de Apel Iași — Secția civilă, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă, care a exprimat și o opinie contrară, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara — Secția de insolvență, societăți, concurență neloială și litigii decurgând din exploatarea unei întreprinderi, Tribunalul București, Tribunalul Covasna — Secția civilă, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Constanța — Secția a II-a civilă, Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Vaslui și Tribunalul Hunedoara, Tribunalul Specializat Cluj, Tribunalul Dolj — Secția a II-a civilă, Tribunalul Mehedinți — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Vaslui.

36. Într-o a doua orientare s-a apreciat că apelul este inadmisibil, neputând fi soluționat în afara procedurii prevăzute de Legea nr. 85/2014.

37. Astfel, în condițiile în care nu este formulată calea de atac a apelului și împotriva sentinței de închidere a procedurii, apelul formulat numai împotriva sentinței pronunțate în dosarul asociat, având ca obiect atragerea răspunderii, este inadmisibil, neputând fi soluționat în afara procedurii prevăzute de Legea nr. 85/2014, într-un cadru neprevăzut de lege, cu un debitor radiat și un lichidator judiciar descărcat de atribuții și responsabilități.

38. Totodată, premisele răspunderii reglementate de art. 169 din Legea nr. 85/2014 sunt, printre altele, actualitatea procedurii de insolvență și constatarea insuficienței activului pentru plata întregului pasiv. Angajarea răspunderii membrilor organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul conducerii debitorului prin acțiunea prevăzută de art. 169 din Legea nr. 85/2014 are natura unei proceduri create doar pentru scopurile insolvenței, de acoperire a părții din pasiv rămasă după lichidarea bunurilor debitoarei sau în lipsa acestor bunuri. O astfel de acțiune există doar în procedura insolvenței, iar închiderea procedurii, anterior soluționării acțiunii în răspundere, o lasă fără obiect, lipsind acțiunea de cea mai importantă premisă, în acest sens fiind și considerentele din paragrafele 83 și 84 ale Deciziei nr. 14 din 27 iunie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 902 din 13 septembrie 2022.

39. La această concluzie contribuie și efectele închiderii procedurii, în sensul că, odată cu închiderea, debitoarea este radiată, nemaexistând ca persoană juridică, judecătorul-sindic se dezinvestește, iar administratorul sau lichidatorul judiciar sunt descărcați de obligații și responsabilități. Mai mult, de îndată ce se închide procedura și dispăre personalitatea juridică a debitorului, creditorii îndreptățiți să participe la procedură își pierd această calitate, iar acțiunea nu poate subzista nici în contradictoriu cu persoana fizică, pentru că acesta stă în judecată în considerarea calității deținute în cadrul persoanei juridice.

40. De asemenea, dacă sentința de închidere a procedurii nu este definitivă, formularea cererii după pronunțarea acesteia este inadmisibilă, dat fiind caracterul executoriu al sentinței, cu excepția situației în care și împotriva sentinței se va formula apel, soluționat în sensul admiterii și anulării sentinței de închidere, cu consecința continuării procedurii. Considerentele Deciziei nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, elucidează această problemă a admisibilității acțiunii în antrenarea răspunderii exercitate după închiderea procedurii, relevante fiind paragrafele 91—96.

41. Potrivit unui alt argument, în măsura în care cererea de antrenare a răspunderii a fost formulată și nu a fost soluționată definitiv, judecătorul-sindic nu poate dispune închiderea procedurii, întrucât titularul acțiunii în antrenarea răspunderii patrimoniale, respectiv administratorul sau lichidatorul judiciar, trebuie să își păstreze calitatea procesuală activă.

42. În sensul acestei orientări s-au pronunțat: Curtea de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de insolvență și litigii cu profesioniștii și societăți, Curtea de Apel Cluj — Secția a II-a civilă (există și opinie contrară), Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman, Tribunalul Galați, Tribunalul Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Bârlad și Judecătoria Huși.

43. Tot în sensul acestei din urmă orientări, Curtea de Apel Alba Iulia a apreciat că, odată închisă procedura insolvenței, în raport cu Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, a dispărut cadrul legal al procedurii, judecătorul-sindic a fost dezinvestit de soluționarea oricărei cereri de natură judiciară privind procedura, iar lichidatorul judiciar a fost descărcat total de orice atribuții, astfel încât instanțele de apel din circumscripția acestei curți au admis excepția lipsei calității procesuale active a lichidatorului judiciar al debitoarei persoană juridică.

44. Această instanță a comunicat trei hotărâri judecătorești, respectiv: Decizia nr. 12/2024, pronunțată în Dosarul nr. 424/97/2016*, Decizia nr. 115/2023, pronunțată în Dosarul nr. 1.330/97/2018*/a1, și Decizia nr. 161/2023, pronunțată în Dosarul nr. 405/97/2020/a1.

45. Prin Decizia nr. 115/2023 din 28 martie 2023 a fost admis apelul și a fost schimbată în tot sentința pronunțată de Tribunalul Hunedoara, în sensul admiterii excepției lipsei calității procesuale active a lichidatorului judiciar și al respingerii cererii de antrenare a răspunderii patrimoniale a părâtei. În motivarea deciziei s-a reținut că prin sentința apelată s-a admis cererea de antrenare a răspunderii patrimoniale a fostului administrator al debitoarei, cererea fiind formulată și soluționată anterior închiderii procedurii insolvenței debitoarei. Însă, la momentul închiderii procedurii, hotărârea nu era definitivă, apelul nefiind soluționat. Or, potrivit considerentelor de la paragrafele 95 și 96, 101—103 din Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, acțiunea de atragere a răspunderii patrimoniale nu poate fi soluționată prin hotărâre definitivă după închiderea procedurii insolvenței.

46. Prin Decizia nr. 161/2023 din 2 mai 2023, Curtea de Apel Alba Iulia — Secția a II-a civilă a admis excepția lipsei calității procesuale active a lichidatorului judiciar și a anulat apelul declarat de acesta, reținând că s-a închis procedura falimentului anterior declarării apelului, astfel că lichidatorul judiciar era descărcat de atribuții, nemaiaivând calitatea de a formula cereri sau de a declara apel. În argumentare, curtea a reținut considerentele deciziilor nr. 14 din 27 iunie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 902 din 13 septembrie 2022 — paragrafele 82—84, și nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii.

47. A mai comunicat o hotărâre și Curtea de Apel Iași — Secția civilă, respectiv o decizie pronunțată pe 27 aprilie 2023, din care rezultă că a fost respinsă excepția inadmisibilității cererii de apel, prin raportare la considerentele Deciziei nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, arătându-se că în această decizie nu se face nicio referire la inadmisibilitatea căii de atac a apelului, astfel că instanța de apel a soluționat apelul pe fond.

48. Curtea de Apel Ploiești a înaintat două decizii prin care s-a respins, ca nefondat, apelul formulat împotriva unor sentințe pronunțate în cauze având ca obiect cererea de antrenare a răspunderii patrimoniale pentru cauzarea stării de insolvență a debitorului.

49. Într-o primă cauză, judecătorul-sindic a respins excepția inadmisibilității cererii de antrenare a răspunderii patrimoniale, reținând că aceasta a fost formulată înainte de închiderea

definitivă a procedurii insolvenței. În apel nu a fost devoluată și excepția inadmisibilității acțiunii, astfel că instanța de apel a analizat cauza în fapt și în drept, constatând temeinicia și legalitatea sentinței apelate. Nu au fost reținute argumente privitoare la Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023.

50. În cea de-a doua cauză, judecătorul-sindic a respins ca neîntemeiată excepția lipsei calității procesuale active a lichidatorului judiciar și a respins ca inadmisibilă cererea de antrenare a răspunderii organelor de conducere a debitorului. Instanța de apel a validat soluția judecătorului-sindic, arătând că, odată închisă definitiv procedura insolvenței debitoarei, cererea de atragere a răspunderii pârâtului pentru pasivul neacoperit al debitoarei este inadmisibilă, raportat la considerentele Deciziei nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023.

51. S-a reținut că prin această decizie Înalta Curte a stabilit că acțiunea de atragere a răspunderii pentru intrarea în insolvență trebuie soluționată definitiv înainte de închiderea procedurii insolvenței prin decizie definitivă.

52. Această curte a arătat că numărul de cauze în care s-a analizat problema de drept supusă interpretării este destul de redus, însă orientarea practică de dată recentă este în sensul inadmisibilității declanșării sau derulării în continuare a acțiunilor de atragere a răspunderii, inclusiv în căile de atac, de la momentul rămânerii definitive a hotărârii de închidere a procedurii insolvenței.

53. Curtea de Apel București — Secția a V-a civilă a comunicat două decizii, respectiv: Decizia civilă nr. 462/21.03.2023 și Decizia civilă nr. 1.167/12.09.2023. În ambele cazuri a fost respins ca nefondat apelul formulat de creditor împotriva sentinței prin care a fost respinsă cererea de antrenare a răspunderii patrimoniale a administratorilor debitorului, ca nefondată. În apel s-a reținut că închiderea procedurii insolvenței debitorului s-a dispus anterior soluționării cererii de antrenare a răspunderii și că, raportat la considerentele Deciziei nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, odată închisă definitiv procedura insolvenței debitorului, toate organele care aplică procedura de insolvență sunt dezinvestite de cererile aferente procedurii de insolvență, inclusiv instanța de apel.

54. Curtea de Apel Craiova a comunicat 3 hotărâri judecătorești pronunțate de judecătorul-sindic, ce probează faptul că s-a închis procedura insolvenței numai după ce a rămas definitivă hotărârea pronunțată în cauzele având ca obiect cererea de antrenare a răspunderii patrimoniale a persoanelor care au contribuit la starea de insolvență a debitorului.

55. Rezultă astfel că, în concret, doar într-o singură cauză instanța de apel s-a pronunțat asupra excepției inadmisibilității apelului, excepție pe care a respins-o și a soluționat cauza pe fond.

56. Curțile de apel Bacău, Oradea, Pitești și Brașov nu au înaintat nicio hotărâre judecătorească și nu au formulat niciun punct de vedere cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

57. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică

judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul prezentei sesizări.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție

58. Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra prevederilor art. 138 alin. (6) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței (denumită în continuare *Legea nr. 85/2006*), dispoziții ce au un conținut similar cu cele ale art. 169 alin. (7) din Legea nr. 85/2014, prin Decizia nr. 363 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 31 iulie 2014, respingând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 138 alin. (6) din Legea nr. 85/2006.

59. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 2 din 15 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 7 aprilie 2016, a decis, între altele, că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă din 1865/art. 32 alin. (1) lit. a) și art. 56 alin. (1) din Codul de procedură civilă, respectiv a art. 136 din Legea nr. 85/2006/art. 180 din Legea nr. 85/2014, angajatorul desființat în urma procedurilor de insolvență, finalizate cu radierea din registrele specifice, nu poate sta în judecată, neavând capacitate procesuală de folosință, iar fostul lichidator, chemat în judecată în nume propriu, nu are calitate procesuală pasivă.

60. Prin Decizia nr. 36 din 6 iunie 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 28 iunie 2022 (denumită în continuare *Decizia nr. 36/2022*), a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția civilă referitoare la următoarea problemă de drept: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 180 din Legea nr. 85/2014, după închiderea procedurii de insolvență, mai poate fi soluționată o cerere întemeiată pe dispozițiile art. 169 din aceeași lege?”.

61. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 14 din 27 iunie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 902 din 13 septembrie 2022, a decis că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 169 alin. (1) lit. d) teza a II-a din Legea nr. 85/2014, în cazul în care pârâtul nu predă documentele contabile practicianului în insolvență, după prealabila notificare, se prezumă relativ întrunirea tuturor condițiilor necesare atragerii răspunderii patrimoniale pentru fapta prevăzută de art. 169 alin. (1) lit. d) din aceeași lege.

62. Prin Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, s-a admis recursul în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Iași și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 174 din Legea nr. 85/2014, ale art. 173 alin. (2), precum și ale art. 180 din aceeași lege, s-a stabilit că procedura insolvenței nu poate fi închisă înainte de soluționarea prin hotărâre definitivă a acțiunii de atragere a răspunderii pentru intrarea în insolvență, formulată în temeiul art. 169 din Legea nr. 85/2014.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

63. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sesizarea nu întrunește toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

64. Pentru legala investire a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile care să dea dezlegare unei chestiuni de drept, în cuprinsul art. 519 din Codul

de procedură civilă, au fost instituite o serie de condiții de admisibilitate a acestei proceduri, a căror îndeplinire trebuie realizată cumulativ, respectiv:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- completul care uzează de mecanismul instituit de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;
- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

65. Se constată, verificând elementele sesizării de față, că primele cerințe de admisibilitate, referitoare la titularul sesizării și stadiul soluționării pricinii în ultimă instanță, sunt întrunite. Astfel, litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată la curtea de apel, instanța investită cu soluționarea apelului urmează să judece cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei decizii care, potrivit art. 43 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 și art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă, cauza ce face obiectul judecății aflându-se în competența legală a unui complet de judecată al Curții de Apel Bacău, titularul sesizării.

66. În privința condiției referitoare la caracterul esențial al lămuririi chestiunii de drept pentru soluționarea pe fond a cauzei în cadrul căreia s-a ivit chestiunea prejudicială, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut, în mod constant, în jurisprudența sa, că obiectul sesizării pentru o hotărâre prealabilă îl poate constitui atât o chestiune de drept material, cât și una de drept procedural, dacă, prin consecințele pe care le produce interpretarea normei de drept, are aptitudinea de a determina soluționarea cauzei pe fond, adică rezolvarea raportului de drept dedus judecății.

67. Întrebarea adresată în cuprinsul sesizării vizează admisibilitatea apelului formulat împotriva sentinței prin care s-a admis cererea de antrenare a răspunderii patrimoniale a părâtului pentru cauzarea stării de insolvență, în ipoteza rămânerii definitive prin neapelare a hotărârii de închidere a procedurii.

68. Dezlegarea acestei chestiuni de ordin procedural este aptă să conducă la pronunțarea unei soluții pe fondul raportului juridic litigios supus controlului judiciar în fața instanței investite cu soluționarea apelului. Astfel, este relevantă legătura cu soluționarea pe fond a cauzei în apel, în contextul în care judecata în primă instanță a constat în admiterea acțiunii și obligarea părâtului la suportarea pasivului neacoperit al debitorului. În calea de atac se contestă temeinicia acestei soluții, din perspectiva neîndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014.

69. În ce privește condiția ca prin sesizare să fie dedusă spre interpretare o veritabilă chestiune de drept, susceptibilă unei dezlegări de principiu, aptă să preîntâmpine jurisprudența neunitară, se constată o serie de neregularități, care fac demersul inadmisibil.

70. Astfel, referitor la această cerință, ca problema supusă interpretării să se identifice într-o chestiune de drept reală, Înalta

Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut, în jurisprudență, că, în condițiile în care art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”, ea este supusă unei evaluări în concret, din partea instanței supreme, raportat la elementele care legitimează, în aprecierea instanței de trimitere, declanșarea mecanismului pronunțării hotărârii prealabile.

71. Pentru a fi justificată intervenția instanței supreme în scopul preîntâmpinării unei jurisprudențe neunitare este necesar ca respectiva chestiune de drept să releve aspecte dificile și controversate de interpretare, date de neclaritatea normei, de caracterul incomplet sau imperfect al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal.

72. Jurisprudența dezvoltată de instanța supremă în legătură cu această cerință a statuat constant că „în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății”¹.

73. Ca atare, chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare sau că și-ar putea extinde efectele după data abrogării lui (prin ultraactivitate), fie că ar intra în coliziune cu principii fundamentale ale dreptului.

74. Ceea ce este definitoriu pentru această procedură este deci dezlegarea de principiu pe care o poate da instanța supremă în legătură cu sensul normei de drept, cu cea mai adecvată interpretare a lui, atunci când este susceptibil de mai multe înțelesuri, astfel încât ulterior, printr-o aplicare corespunzătoare din partea instanțelor, jurisprudența să capete coerență și unitate.

75. Este vorba, așadar, despre o interpretare în drept cu caracter de principiu asupra unei norme de drept (îndoielnice, neclare), stabilită ca incidentă cauzei de către instanța de trimitere, aptă să ducă în final la dezlegarea raportului litigios, iar nu de lămuriri asupra soluției ce urmează a fi pronunțată într-un caz concret, punctual, de către instanța de trimitere, întrucât nu acesta este scopul mecanismului instituit prin dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

76. Or, potrivit obiectului sesizării, instanța de trimitere solicită lămuriri asupra admisibilității căii de atac a apelului, formulată într-o acțiune având ca obiect antrenarea răspunderii persoanelor care au cauzat sau contribuit la starea insolvenței debitorului, în sensul de a se indica dacă o astfel de cale de atac este admisibilă după închiderea procedurii insolvenței printr-o hotărâre definitivă sau, dimpotrivă, este inadmisibilă.

77. În cauza dedusă judecății instanței de trimitere, închiderea procedurii insolvenței debitorului s-a dispus înainte de soluționarea apelului, în dezacord cu dezlegările date în Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023. Iar ceea ce instanța de sesizare supune interpretării instanței supreme în acest context sunt norme de drept care au mai fost interpretate

¹ A se vedea, de exemplu: Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016; Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016; Decizia nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017; Decizia nr. 52 din 3 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 26 septembrie 2017; Decizia nr. 90 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 1 martie 2018.

și care nu reglementează regimul juridic al căii de atac a apelului în procedura insolvenței, ci aspecte privitoare la condițiile antrenării răspunderii patrimoniale pentru cauzarea insolvenței (art. 169 din Legea nr. 85/2014), închiderea procedurii (art. 174 din Legea nr. 85/2014) și efectele acesteia asupra organelor care aplică procedura și a persoanelor care le-au asistat (art. 180 din Legea nr. 85/2014).

78. Inadmisibilitatea, ca sancțiune procedurală, împiedică soluționarea pe fond a cauzei, efectul ei fiind respingerea cererii de chemare în judecată. Instanța supremă a statuat deja că acțiunea în antrenarea răspunderii pentru intrarea în insolvență, formulată în temeiul art. 169 din Legea nr. 85/2014, trebuie soluționată definitiv (inclusiv calea de atac a apelului) înainte de închiderea procedurii insolvenței, neexistând nicio neclaritate sub acest aspect.

79. Inadmisibilitatea apelului formulat într-o acțiune de antrenare a răspunderii, înainte de închiderea procedurii, dar soluționat după închiderea procedurii insolvenței printr-o hotărâre definitivă, trebuie analizată prin raportare la dispozițiile art. 43, 45 și 46 din Legea nr. 85/2014, care se completează cu dispozițiile art. 457 din Codul de procedură civilă.

80. Se constată că instanța de trimitere nu face însă nicio referire la art. 46 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, care prevede că hotărârile judecătorului-sindic pot fi atacate cu apel, una dintre aceste hotărâri fiind cea pronunțată în condițiile art. 45 alin. (1) lit. h) din aceeași lege, judecătorul-sindic soluționând cererile de atragere a răspunderii membrilor organelor de conducere care au contribuit la ajungerea debitorului în insolvență, potrivit art. 169 din Legea nr. 85/2014.

81. De asemenea, instanța de trimitere nu supune instanței supreme nicio interpretare în drept asupra vreunei norme ce reglementează condițiile exercitării căii de atac a apelului în procedura insolvenței și nici nu precizează care este dificultatea de interpretare a dispozițiilor din legea specială privitoare la calea de atac a apelului, dar nici a prevederilor art. 457 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu care se completează norma specială.

82. Dispozițiile legale, potrivit cărora hotărârea judecătorească pronunțată de judecătorul-sindic este supusă apelului, în condițiile și termenele stabilite de lege, nu prezintă nicio neclaritate în redactarea și conținutul lor, acestea reglementând în termeni clari, neechivoci, că împotriva hotărârii judecătorului-sindic, prin care se soluționează cererile de atragere a răspunderii membrilor organelor de conducere care au contribuit la ajungerea debitorului în insolvență, potrivit art. 169 din Legea nr. 85/2014, se poate formula apel.

83. În realitate, instanța de trimitere solicită instanței supreme să îi indice dacă trebuie să respingă calea de atac ca inadmisibilă sau să judece apelul, devoluând cauza, în contextul rămânerii definitive a hotărârii de închidere a procedurii insolvenței.

84. Formularea în acești termeni a sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile nu se circumscrie însă exigențelor art. 519 din Codul de procedură civilă, pentru că nu urmărește, în realitate, o interpretare și dezlegare de principiu asupra unor norme neclare, lapidare, incoerente, ci, dimpotrivă,

pune o problemă de exercitare a căii de atac a apelului în cadrul acțiunii de antrenare a răspunderii, într-o anumită fază a procedurii insolvenței.

85. Or, acesta este atributul instanței de trimitere, în virtutea plenitudinii ei de jurisdicție, de a stabili, în concret, dacă acțiunea cu care a fost sesizată și care cuprinde toate mijloacele procesuale pe care legea le pune la dispoziție părților pentru protejarea drepturilor subiective și a altor situații juridice, inclusiv a căilor de atac, este sau nu admisibilă, prin raportare la momentul sesizării judecătorului-sindic și cel al rămânerii definitive a hotărârii de închidere a procedurii insolvenței.

86. Toate aceste elemente ce trebuie supuse aprecierii rezultă, însă, în mod punctual, din situația de fapt a pricinii, căreia instanța de trimitere trebuie să îi dea soluția corespunzătoare, ceea ce îi va permite determinarea corectă a regimului juridic al acțiunii, inclusiv sub aspectul exercitării căii de atac a apelului și deci a admisibilității/inadmisibilității acestuia.

87. Ca atare, în mod inadecvat, în sesizarea de hotărâre prealabilă, sub pretextul lămuririi unor norme de drept care, în realitate, nu reglementează condițiile de exercitare a apelului, se solicită, de fapt, determinarea de către instanța supremă a soluției ce trebuie pronunțată de instanța de trimitere.

88. Cum s-a statuat deja în mod constant, în procedura pronunțării hotărârii prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie atributului fundamental al instanțelor, de stabilire a normei incidente, de interpretare și aplicare a legii, ci se limitează la a-i facilita judecătorului eliminarea ambiguităților, impreciziunilor ori lacunelor textelor legale, în scopul asigurării unor dezlegări jurisdicționale adecvate și unitare².

89. De asemenea, *tot ca aspect al inadmisibilității sesizării*, se constată că problema soluționării definitive a acțiunii de atragere a răspunderii înainte de a se închide procedura insolvenței a primit deja dezlegări jurisdicționale, fiind prezentate și consecințele juridice ale nerespectării dispozițiilor legale care reglementează această chestiune de drept, neputându-se susține că ar fi vorba despre o problemă de drept cu caracter de noutate, aptă să reclame intervenția instanței supreme, în scopul preîntâmpinării unei practici divergente.

90. În legătură cu această cerință și în lipsa unei definiții ori a unor criterii legale predeterminate, evaluarea ei în concret revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum s-a reținut constant în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept³.

91. Astfel, s-a statuat că această condiție este îndeplinită atunci când problema de drept își are izvorul în reglementări recent intrate în vigoare, iar instanțele nu i-au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori atunci când chestiuni noi de drept sunt generate de un act normativ mai vechi, în situația în care aplicarea unei norme vechi a devenit de actualitate și nu există jurisprudență cu privire la interpretarea acesteia sau dacă se impune clarificarea unei asemenea norme într-un nou context legislativ, din care rezultă dificultăți de interpretare.

² În același sens a se vedea, de exemplu: Decizia nr. 77 din 15 noiembrie 2021 (paragrafele 57—63; 67—68), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 11 februarie 2022; Decizia nr. 52 din 20 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 970 din 21 octombrie 2020; Decizia nr. 6 din 20 ianuarie 2020 (paragrafele 84—86; 102—105), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 3 martie 2020; Decizia nr. 65 din 1 octombrie 2018 (paragrafele 53—56), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din 14 noiembrie 2018; Decizia nr. 89 din 4 decembrie 2017 (paragrafele 82—87), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 12 martie 2018; Decizia nr. 16 din 23 mai 2016 (paragrafele 43—47), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016.

³ A se vedea, de exemplu: Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 9 aprilie 2014; Decizia nr. 3 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; Decizia nr. 13 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 13 iulie 2015; Decizia nr. 41 din 21 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 10 februarie 2017; Decizia nr. 58 din 17 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 911 din 30 octombrie 2018.

92. Nu mai subzistă însă acest caracter de noutate pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unor interpretări concretizate într-o jurisprudență consacrată, când s-a depășit, așadar, stadiul unei practici incipiente, în curs de formare⁴.

93. Instanța de trimitere susține că noutatea chestiunii de drept este dată de interpretarea dispozițiilor art. 174, ale art. 173 alin. (2), precum și ale art. 180 din Legea nr. 85/2014 prin Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023.

94. Pe de o parte, prin decizia menționată mai sus, instanța supremă nu a statuat cu privire la inadmisibilitatea căii de atac a apelului în procedura insolvenței, iar, pe de altă parte, cu privire la necesitatea soluționării definitive a acțiunii de atragere a răspunderii pentru intrarea în insolvență, formulată în temeiul art. 169 din Legea nr. 85/2014, înainte de închiderea procedurii insolvenței, și cu privire la consecințele închiderii procedurii s-au pronunțat atât Curtea Constituțională, cât și Înalta Curte de Casație și Justiție.

95. Astfel, prin Decizia nr. 363/2014, Curtea Constituțională a reținut, la paragraful 23, că:

„Întrucât, potrivit dispozițiilor art. 136 din Legea nr. 85/2006, prin închiderea procedurii, judecătorul-sindic, administratorul/lichidatorul și toate persoanele care i-au asistat sunt descărcați de orice îndatoriri sau responsabilități cu privire la procedură, debitor și averea lui, creditori, titulari de garanții, acționari sau asociați, toate acțiunile și cererile formulate în temeiul art. 138 din Legea nr. 85/2006 se soluționează înainte de închiderea procedurii”.

96. Apoi, prin considerentele Deciziei nr. 2 din 15 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 7 aprilie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, la paragrafele 33—35, a statuat următoarele:

„(...) nici societatea radiată și nici lichidatorul chemat în judecată în nume propriu nu pot sta în proces.

Astfel, societatea radiată, chemată în judecată prin fostul lichidator, nu mai îndeplinește condiția capacității de folosință, esențială pentru participarea în raportul litigios [art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă/art. 32 alin. (1) lit. a) și art. 56 alin. (1) din Codul de procedură civilă], iar fostul lichidator, chemat în judecată în nume propriu, nu are calitate procesuală, deoarece, de la momentul radierii societății pe care o reprezenta, acesta nu mai poate exercita nicio atribuție în legătură cu societatea radiată, fiind degrevat de orice responsabilitate (art. 136 din Legea nr. 85/2006, în prezent abrogată; art. 180 din Legea nr. 85/2014, în vigoare la acest moment).

În sensul lipsei capacității procesuale de folosință a angajatorului care a parcurs procedurile de insolvență, fiind, în cele din urmă, radiat din registrul comerțului, sunt și dispozițiile art. 244 și art. 251 din Codul civil, care prevăd modurile de încetare a persoanei juridice, respectiv data încetării personalității juridice”.

97. De asemenea, prin Decizia nr. 36 din 6 iunie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 28 iunie 2022, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, la paragrafele 38—40 și 46, a reținut că:

„Dispozițiile art. 180 din Legea nr. 85/2014 nu prezintă însă o noutate legislativă în planul procedurii speciale a insolvenței.

Potrivit dispozițiilor art. 136 din Legea nr. 85/2006, prin închiderea procedurii, judecătorul-sindic, administratorul/lichidatorul și toate persoanele care i-au asistat sunt descărcați de orice îndatoriri sau responsabilități cu privire la procedură, debitor și averea lui, creditori, titulari de garanții, acționari sau asociați.

În mod similar, anterior Legii nr. 85/2006, art. 135 din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevedea de asemenea: «*Prin închiderea procedurii judecătorul-sindic, administratorul/lichidatorul și toate persoanele care i-au asistat sunt descărcați de orice îndatoriri sau responsabilități cu privire la procedură, debitor și averea lui, creditori, titulari de garanții, acționari sau asociați.*»

Chiar dacă nu există o sinonimie perfectă a textelor de lege citate, se poate observa că reglementările succesive dispun în mod similar asupra efectelor închiderii procedurii insolvenței.(...)

(...) verificarea jurisprudenței permite constatarea că textul de lege la care se face referire în conținutul sesizării a primit în practica instanțelor de judecată interpretări și aplicări care au conturat deja o jurisprudență consistentă, pentru a mai putea subzista elementul de noutate în abordarea acestuia (...).

98. În continuare, prin Decizia nr. 14 din 27 iunie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 902 din 13 septembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, la paragrafele 81—84, s-a statuat că:

„Din interpretarea logică a prevederilor alin. (1) al art. 169 din Legea nr. 85/2014 și ținând seama de scopul procedurii insolvenței reliefat în cuprinsul art. 2 din același act normativ, rezultă că răspunderea persoanelor care au contribuit la starea de insolvență prin una dintre faptele enumerate depinde de existența și actualitatea procedurii de insolvență deschise față de debitorul persoană juridică și de constatarea insuficienței activului pentru plata întregului pasiv. Răspunderea persoanelor inovate se antrenează exclusiv în considerarea realizării scopului procedurii insolvenței.

Răspunderea membrilor organelor de supraveghere/conducere sau a oricărei persoane care a cauzat starea de insolvență a debitorului persoană juridică constituie parte integrantă din procedura insolvenței privită în ansamblul legii-cadru în materie. Așa cum rezultă din dispozițiile art. 171 din Legea nr. 85/2014, această formă de răspundere poate fi declanșată atât în etapa procedurii reorganizării judiciare, cât și în faliment, atât în cazul procedurii generale, cât și în cazul procedurii simplificate. În situația reorganizării judiciare, sumele de bani obținute ca urmare a atragerii răspunderii persoanelor responsabile vor fi destinate plății creanțelor potrivit programului de plăți, completării fondurilor necesare continuării activității debitorului, iar în caz de faliment, aceste sume au rolul de a stinge pasivul debitorului rămas neacoperit în urma operațiunilor de lichidare.

Acțiunea poate fi exercitată doar în cadrul procedurii insolvenței, iar nu și după închiderea ei sau independent de procedură. Închiderea procedurii insolvenței, prin efectele pe care le generează, plasează acțiunea în răspundere în afara cadrului legal de exercitare.

Așadar, premisele care circumstanțiază activarea răspunderii patrimoniale sunt reprezentate de existența și actualitatea procedurii de insolvență și de insuficiența activului necesar pentru plata pasivului debitorului insolvent.”

99. De asemenea, în Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2023, se regăsesc suficiente repere privitoare la aspectele esențiale invocate de instanța de trimitere, care conduc la rezolvarea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, chiar dacă acestea nu vizează efectiv admisibilitatea/inadmisibilitatea căii de atac a apelului exercitate după închiderea procedurii insolvenței prin hotărâre definitivă.

100. Astfel, instanța supremă a fost investită să interpreteze art. 174 din Legea nr. 85/2014, art. 173 alin. (2), precum și

⁴ În acest sens, de exemplu: Decizia nr. 37 din 7 mai 2020 (paragrafele 77—78), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 6 iunie 2020; Decizia nr. 13 din 15 martie 2021 (paragrafele 36—37), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 27 aprilie 2021; Decizia nr. 57 din 28 septembrie 2020 (paragrafele 49—62), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1170 din 3 decembrie 2020; Decizia nr. 10 din 21 februarie 2022 (paragrafele 95—98), publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 257 din 16 martie 2022.

art. 180 din aceeași lege, pentru a stabili dacă închiderea procedurii insolvenței se poate dispune înainte de soluționarea definitivă a dosarului asociat având ca obiect acțiunea de atragere a răspunderii pentru intrarea în insolvență, formulată în temeiul art. 169 din Legea nr. 85/2014.

101. Considerentele deciziei anterior menționate cuprind lămuriri esențiale pentru soluționarea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, în sensul că stabilesc, fără putință de tăgadă, că este necesară și îndeplinirea condiției generale a soluționării, prin hotărâre definitivă, a cererii de atragere a răspunderii cu care judecătorul-sindic a fost legal investit în timpul procedurii.

102. Paragrafele 91—98 din considerentele acestei hotărâri ilustrează aspectele mai sus reliefate:

„În continuare, o altă problemă care trebuie lămurită este dacă procedura insolvenței poate fi închisă după soluționarea de către judecătorul-sindic a cererii de atragere a răspunderii reglementate de art. 169 din lege, dar anterior rămânerii definitive a hotărârii astfel pronunțate.

Din interpretarea sistematică a normelor incidente rezultă că și după soluționarea în primă instanță a cererii de atragere a răspunderii și până la rămânerea definitivă a hotărârii în apel se păstrează în sarcina administratorului judiciar/lichidatorului judiciar anumite atribuții, a căror exercitare ar fi împiedicată ca efect al închiderii procedurii, deoarece practicianul în insolvență ar fi descărcat de orice îndatoriri sau responsabilități cu privire la procedură, debitor și averea lui sau creditorii.

Astfel, potrivit art. 169 alin. (7) din Legea nr. 85/2014, în cazul respingerii acțiunii, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar care nu intenționează să formuleze apel împotriva acesteia are obligația de a notifica în acest sens comitetul creditorilor sau, în cazul în care nu a fost desemnat un comitet al creditorilor, adunarea creditorilor, pentru a da posibilitatea acestora să exercite calea de atac a apelului.

Atât în cazul în care apelul este formulat de administratorul judiciar/lichidatorul judiciar, cât și în situația admiterii cererii de atragere a răspunderii și exercitării apelului de către părât se impune menținerea legitimității procesuale a practicianului în insolvență în judecarea căii de atac, în vederea susținerii acțiunii și asigurării cadrului procesual în condiții de contradictorialitate.

În conformitate cu dispozițiile art. 43 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, raportat la art. 480 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură civilă, instanța de apel poate pronunța soluția anulării hotărârii judecătorului-sindic pronunțate în cererea de atragere a răspunderii, cu trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe. În această situație, dacă procedura insolvenței

ar fi închisă anterior rămânerii definitive a hotărârii judecătorului-sindic, rejudecarea ar avea loc în afara procedurii, într-un cadru nelegal, cu un judecător-sindic dezinvestit de soluționarea oricărei cereri de natură judiciară aferente procedurii și cu un administrator judiciar/lichidator judiciar descărcat de atribuții.

Prin urmare, a doua concluzie care se impune este că, pentru a se putea închide procedura insolvenței în temeiul art. 174 din Legea nr. 85/2014, condițiile speciale indicate la paragraful 79 nu sunt suficiente, fiind necesară și îndeplinirea condiției generale a soluționării, prin hotărâre definitivă, a cererii de atragere a răspunderii cu care judecătorul-sindic a fost legal investit în timpul procedurii.

Faptul că art. 169 alin. (3) din Legea nr. 85/2014 prevede judecarea separată a cererii de atragere a răspunderii, cu formarea unui dosar asociat, nu înseamnă că această acțiune poate fi soluționată independent de procedura insolvenței. Această prevedere legală conține o măsură de administrare judiciară, care nu schimbă natura cererii de atragere a răspunderii ca fiind aferentă procedurii insolvenței.”

103. Întrucât aspectele esențiale care conduc la rezolvarea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării sunt explicitate în considerentele deciziilor menționate mai sus, acestea vizând de o manieră punctuală interpretarea dispozițiilor art. 169, ale art. 174, precum și ale art. 180 din Legea nr. 85/2014, chiar dacă nu vizează efectiv admisibilitatea apelului, instanța supremă apreciază că problema de drept și-a pierdut caracterul de nouitate — condiție distinctă de admisibilitate a sesizării.

104. De altfel, așa cum rezultă din examinarea hotărârilor judecătorești comunicate de instanțe, nu există nicio hotărâre prin care să se fi respins, ca inadmisibil, apelul formulat împotriva sentinței prin care s-a soluționat cererea de antrenare a răspunderii.

105. Opiniile teoretice exprimate de judecătorii din cadrul instanțelor care au înaintat puncte de vedere, deși nu au caracter uniform, nu justifică declanșarea mecanismului reglementat de dispozițiile art. 519—520 din Codul de procedură civilă, întrucât scopul pronunțării unei hotărâri prealabile este acela de a asigura coeziunea în plan jurisdicțional, ceea ce presupune existența unor tendințe jurisprudențiale concrete orientate către soluții diferite.

106. Ca atare, funcția de prevenție a mecanismului de interpretare instituit de art. 519 din Codul de procedură civilă, de rezolvare de principiu a chestiunii de drept, nu își găsește utilitatea în cauză, în condițiile expuse.

Pentru toate considerentele mai sus expuse, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în vederea lămuririi următoarei probleme de drept:

„În interpretarea dispozițiilor art. 169, art. 174, art. 180 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere dezlegările în Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, este admisibilă calea de atac a apelului împotriva sentinței de atragere a răspunderii patrimoniale pentru starea de insolvență, în ipoteza rămânerii definitive prin neapelare a închiderii procedurii?”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 22 aprilie 2024.

Președintele delegat al Secției a II-a civile,

Marian Budă

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2024 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2024 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	140 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2024.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 563839